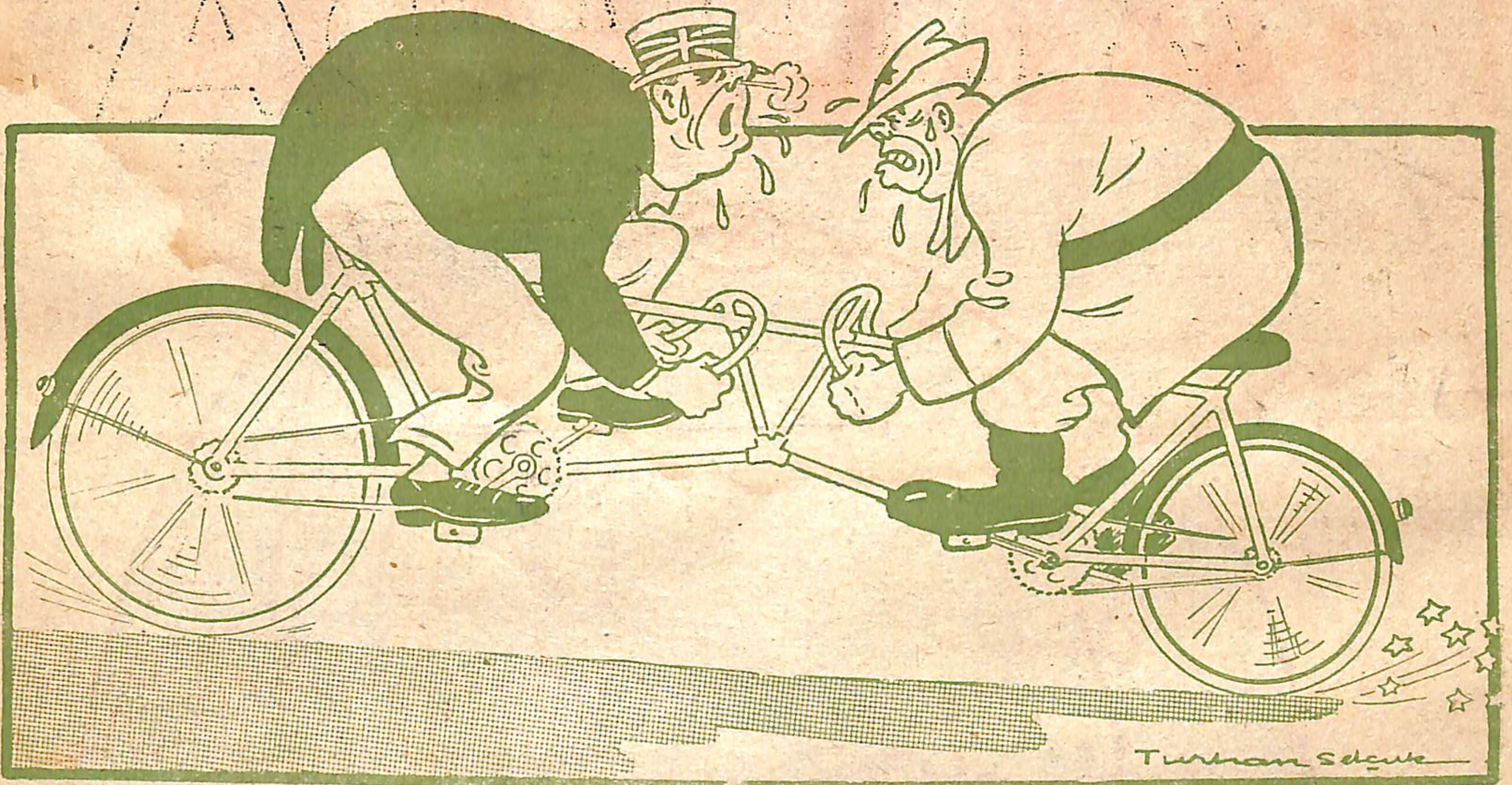
AKBABA

İngiliz — Hey Yarabbi!.. Bir zamanlar şunun dirisinden çektim, şimdi de ölüsünden çekiyorum!..

Sulh yolunda:
İngiliz, Rus — Müşterek hedefe varmak için bütün gayretimizi sarfediyoruz!..

Hürriyet İsteriiiim!

Sabiha Sertel, ikide birde «Kürk isterim..», «Çanta isterim..», «Yüzük isterim..» diye tutturan ve isteklerinin sonu gelmiyen isterik kadınlar gibi — Halil Lûtfinin yüreğini ağzına getiren çığlıklarla — her sabah yeni bir feryat basıyor:

— Hürriyet isterim!

Allah Allah diyoruz, bu bayan hür değil midir?.. İşte, Saracoğluna istifa teklif ediyor:

— Sana ve arkadaşlarına emniyetim yok!

İşte, Milletvekillerine hakaret ediyor:

— Dolaşınız bakalım, semt semt, mahalle mahalle dolaşınız, cer hocaları!

İşte, bütün Türk matbuatına küfrediyor:

— Irkçılar!.. Turancılar!.. Faşistler!.. Demkorasi düşmanları!

Ve arkadan tekrar feryadı basıyor:

— Hürriyet isteriiiim!

İstediği hürriyet nedir? Ak mı, Kara mı, Kızıl mı? Orası belli değil. Yalnız belli olan şu:

— Hürriyet isteriiiim!..

Tek dereceli seçim yapacağız, diyorlar. Sayın bayan memnun değil:

— Olmaaaaz.. Onu bu hükûmet yapamaz!

Bazı kanunların bazı maddelerini değiştireceğiz, diyorlar. Sayın bayanın çığlıkları ayyuka çıkıyor:

— Olmaaaaaaz... Onu bu Meclis yapamaz!

Ve arkadan tekrar feryatlar, figanlar, hıçkırıklar:

— Hürriyet isteriiiim!..

Hani, Nasrettin Hocaya karısı sormuş:

— Efendi, şu bizim bitişik komşu imam Hasan efendi necidir?..

Hoca, gözlüklerinin üstünden bakmış:

— İmam dedin ya hanım!

— Şey canım, demiş, nerde oturur diyecektim?..

— Bitişik komşu dedin ya hanım!

— Of, aman, yanıldım.. Adı ne diyecektim, demiş.

— Hasan efendi dedin ya hanım!

Hocanın cevapları karşısında söyliyecek söz bulamıyan hatun, dargın bir sesle:

— Aman efendi, demiş, seninle de iki çift lâkırdı edilmiyor!

Zekeriya Sertelle Sabiha Sertel, karı koca, villâlarında böyle iki çift lâkırdı ediyorlar mı, bilmem. Ama, sayın bayanın matbuat'taki konuşma tarzı, Nasrettin Hocanın karısından farklı değil!

Allah cümlemize sabırlar versin

Çimdik

Son dakika:

Hüviyet Cüzdanları

Ankara, hususî muhabirimizden: Kırklareli Milletvekili Doktor Fuat Umay, vurgunculara ve karaborsacılara sarı hüviyet cüzdanları verilmesini teklif etmiş.

İşittiğimize göre, Rasih Kaplan da bazı gazetecilere kırmızı, bazılarına kara, bazılarına renksiz hüviyet cüzdanları verilmesi hakkında yeni bir teklif yapmak üzeredir.

AKBABA

Yıl: 23 — Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Yusuf Ziya Ortaç — Sayı: 86

ÜNİVERSİTEMİZDE HÜRRİYET!

Millet Meclisinde hürriyet istiyen, Halk Partisinde hürriyet istiyen, matbuatta hürriyet istiyen, ailede hürriyet istiyen, sokakta hürriyet istiyen Sabiha Sertel, Üniversitede de hürriyet istiyor:

— Fikre artık yeter tagallübünüz!

«Halûkun Defteri» nden yolduğu birkaç yaprağı kalemine geçirip Babıâli yokuşunda bayraklarını açan sayın bayan, nasılsa «Üniversitemiz hürdür» diyen Tevfik Sağlam'a bakınız nasıl hücum ediyor:

(Bu nasıl hürriyettir ki, talebesine cemiyet kurma hakkını vermez, hepsini disiplinli hürriyetin piştarlığını yapan bir Birliğe sokmak zorunu kabul eder?)

(Bu nasıl hürriyettir ki, talebesini yalnız iktidarı elinde tutanlar gibi düşünmeğe mecbur eder, fikir hürriyetini alaşağı eder?)

Üniversite Rektörünün açış söylevini, kıpkızıl manikürlü tırnaklariyle didikliyen Sabiha Sertel'in bu fikirlerine ilk defa olarak biz de bütün inancımızla iştirâk ediyoruz!

Evet, üniversite gençlerine hürriyet isteriz: Cemiyet kurma hürriyeti, toplanma hürriyeti, konuşma hürriyeti, hareket hürriyeti!

Vaktiyle bu hürriyet vardı:

Şimdi «Tan» matbaası olan eski «Sabah» matbaasının camlarını, bu üniversite gençleri indirmiştiler: Hem de işgal ordularının çizmeleri altında, her kaldırım taşı bir kalb gibi sızlarken!

Şimdi Sertellerin oturduğu o binada, Ali Kemali, gene bu üniversite gençleri, kokmuş yumurta ve çürük limonla linç etmiştiler: Hem de Nemrud Mustafa Divân-ı Harbi derisini yüzecek hamiyet ararken!

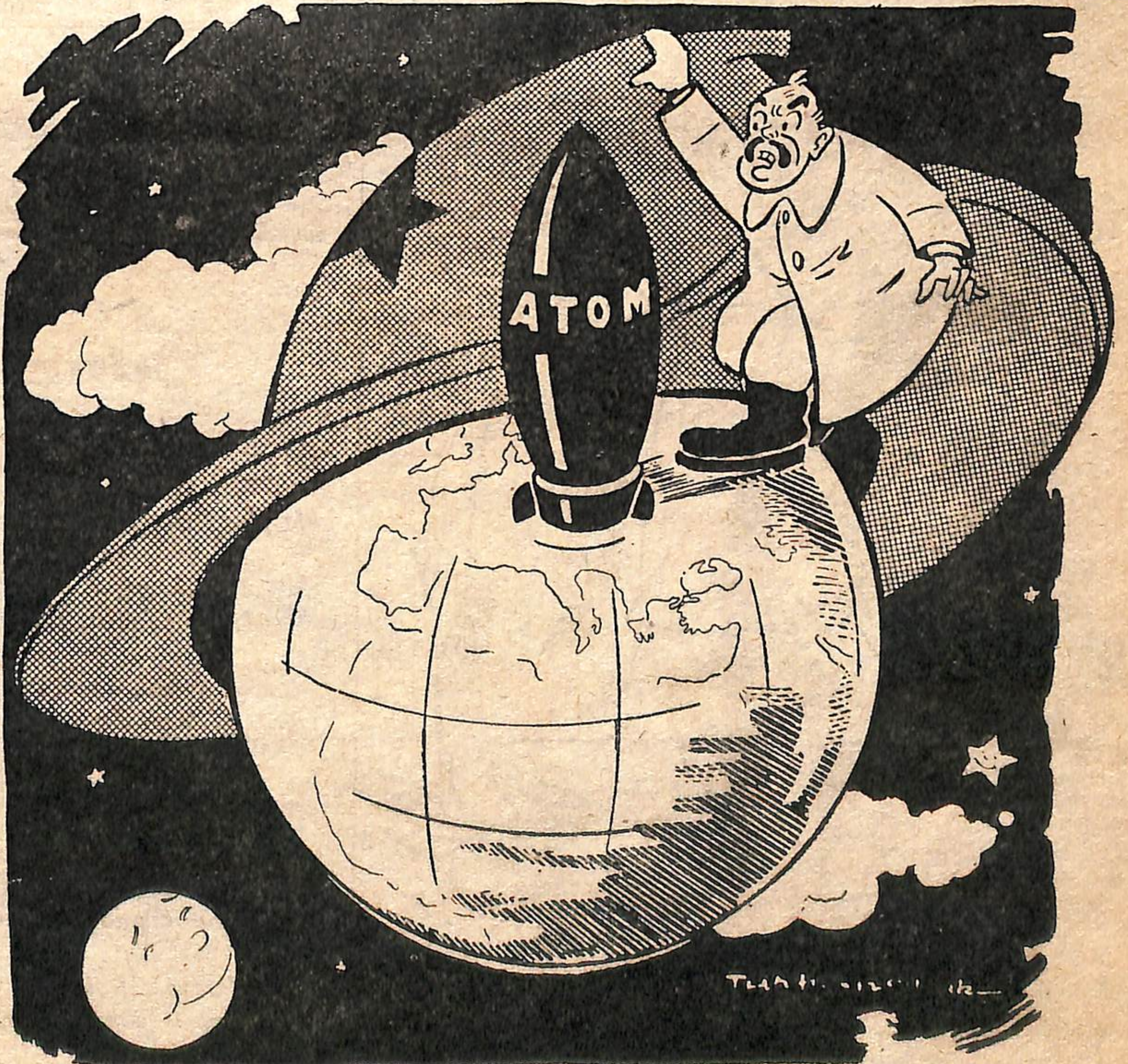
Bugünkü üniversitelilerin ağabeyleri olan o serdengeçti delikanlılar, şimdi iş başında ve ınkılâp emrindedir: İşte Şemsettin Sirer, Büyük Millet Meclisinde... İşte Doktor Ahmed Selgil, Bursa'da Parti Müfettişi.. İşte Halil Vedad Fıratlı, Millî Eğitim Bakanlığında...

Evet, Sabiha Sertel'in hakkı var: Üniversitelilerimizi, tenkidi değil, tecavüzü bile hoş gören «iktidar mevkiindekiler gibi düşünmeğe mecbur» etmemeliyiz.

Gençlerimiz için hürriyet istiyoruz, hürriyet!..

Fakat bu hürriyet verildiği gün, acaba sayın Bayan Sertel ne istiyecektir? Tan gazetesinin bütün telefonlariyle polis müdürlüğünden muhafız kıtaları, sağlık müdürlüğünden imdad-ı sıhhî otomobilleri mi?..

Yusuf Ziya ORTAÇ

Rusya — Ah, burnu bu kadar havadao lmasayd, şuı külahı ne güzel giydircektim!

Muhsin

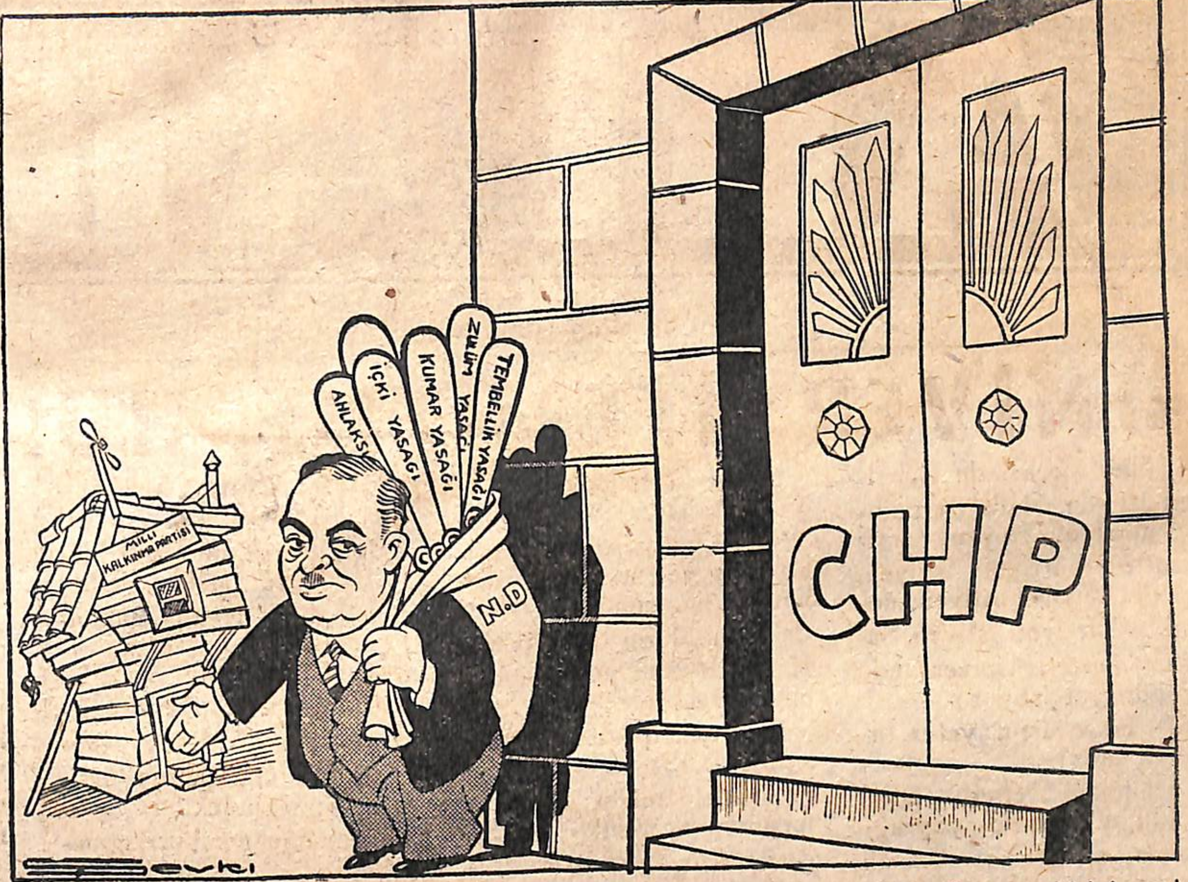
Gazeteler Muhsin Ertuğrul'un istirahate ihtiyacı olduğu için bir müddet izin aldığını yazdılar. Bir kısmı ise işte bir takım pürüzlü ve ihtilâflı meselelerin bulunduğunu ileri sürdüler. Hakikati öğrenmek üzere kendisine telefon ettik:

— Üstat, dedik, hakkınızda şöyle dedikodular dolaşıyor, gazete sütunlarına geçiyor, hangisi doğru bunların?

Muhsinin pehlivan sesi cevap verdi:

— Sadece biraz yorgunum, dinlendikten sonra o saçmaları yazan gazetelere gidip bizzat tekzip edeceğim!

Gazetelerden: Nuri Demirağ Cumhuriyet Halk Partisinden çıkarıldı.

Nuri Demirağ—Allah büyüktür: Bir kapıyı kaparsa birini açar!

Kız — Evlenelim, evlenelim amma, ya kadınları işten çıkarırlarsa ne yaparız?

Erkek — Felâket... Ne benim elimden memurluk gelir, ne senin elinden ev işi!,.

Odun gazeli

Tek bir adun behâsına bin müptelâ yanar,
Mahfice başlayıp giderek bî riya yanar!

Zengin yığar odunları yazdan ve haklıdır;
Halkın fakiri, şüphe mi var?, daima yanar!

Bilmem neden, odunlara pek fazla itibar,
Uğrunda hayli servet erir, âdeta yanar!

Yalman misâli başlara çıkmak meramıdır,
Zannımca böyle bir şeye şâh-ü geda yanar!

Kol saldı boy verip göğe, kış gelmeden henüz,
Dünya tutuşsa belki sema ez kaza yanar!

Yanmak değil, kül oldu bu Dehrî, güzel sevip,
Sanma çıkar da uğruna bir dilrüba yanar!

Dehrî-i Zaman

ŞAMAR

EKSİK OLMA MUHSİN BEY!

Büyük bayramın arife günlerinde Millî Kalkınma Partisi ilk toplantısını vapmış. İstanbul gazeteleri bunun ayrıntılarını ballandıra ballandıra yazdılar.

Parti liderinin okuduğu açış nutkunun eski arap harflerile yazılmış olduğuna kadar her şeyi açık açık yazan bu ayrıntı bizi ilgilendirmez. Askerliğin, devletçiliğin ve dil devriminin düşmanı olan parti, belki de, harf meselesinde bizim gibi düşünmüyordur. Kendi bileceği iş!

Fakat Partinin iki numaralı lideri, "Yirmi beş senelik muhalif„ eski «*Muhafazai mukaddesat*» cemiyetinin kurucularından - ki bu cemiyet Selânikte doğduğu için Gazi Mustafa Kemali vatandaşlıktan atmağa kadar ileri gitmiş bir topluluktu - Hüseyin Avni bey, İnönü'ye muhalif bulunduğunu, bununla beraber onu takdir ettiğini, bu takdirin de millî önder için en büyük mükâfat olacağını söylemiş.

Bu böbürlenme münasebetile olmuş bir hikâyeyi hatırladık :

Yıllarca önce İstanbulda bir gün Darülbedayi "Yaratan, seni affetim !„ isimli bir piyes oynuyordu. Oyunda Ertuğrul Muhsinin de rolü vardı.

Piyesin son perdesi Muhsinin :

— Yaratan, seni affettim !

Cümlesile nihayet buluyordu.

Aktör rolünü yapıp bu cümleyi söylemişti ki paradide oturanlardan bir bıçkın bağırdı :

— Eksik olma Muhsin bey !

Aynı bıçkın, Millî Kalkınma toplantısında bulunup Hüseyin Avni beyin "takdir„ ve "mükâfat„ kelimelerini duysaydı, muhakkak bağıracatı :

— Eksik olma Hüseyin Avni bey !

— Ne kadar büyümüş...
— Elbet, altı yıldır elbirliğiyle besliyoruz !

PES!

Bir de derler ki erkeklerde nezaket kalmadı. Umumî yerlerde kadınlara gerekli hürmeti göstermiyorlar. Eğer gözlerimle görmemiş, kulaklarımla duymamış olsam kimse beni inandıramazdı. İşte olay :

Omuzları pamuk kabası bir delikanlı birinci mevki bir Bostancı tramvayında, iki kişilik bir yerde oturuyordu. Bir durakta kadınlar bindiler. Genç ve güzel kadınlar. Delikanlı yer vermek lâzım geldiğine hükmederek hemen kalktı. Şaşılacak bir nezaketle :

— Buyurun, dedi, oturun !..

Kadınlardan kendisine yer gösterilen tereddüdetti :

— Niçin rahatsız oldunuz efendim ?

Delikanlı, aynı nezaketle itizara koyuldu :

— Estağfurullah efendim, neden rahatsızlık olsun, asıl orada rahat edemiyorum, kanapenin yayları bozulmuş, rica ederim siz buyurun !

Gazetelerden: Hitlerin Müslüman olup Arabistana kaçtığı söyleniyor...

Yahudi — Allah aşkina duğru soyle Hacibaba: Yoksa sen Hitler misin?!..

AKBABA RADYOSU

[Ankara radyosunun Radyo Gazetesine karşılık bu hafta Akbaba radyosunun röportajcısı size haftanın en mühim iki olayı hakkında malûmat veriyor!]

— Allo allo... Sayın dinleyicilerim, Akbaba radyosunda Görünmeyen Adam konuşuyor.

Üniversitenin açılışı!

Şimdi size Üniversinin açılış törenini anlatacağım: Sahne eski Serasker kapısı, Meşrutiyetin Harbiye Nezareti, Cumhuriyetin Hukuk Fakültesi ve nihayet bugünün Tıp Fakültesi olan, Üniversite merkez binasıdır. Merdiven basamaklarından balkon parmaklıklarına kadar her taraf figüranlarla, yani yüksek tahsil talebesile dolu. Zemin katındaki taş hole sıralar konmuş, profesörler, doçentler ve diğer tedris heyeti yer almışlar. Rektör Tevfik Sağlam, sağlam bir sesle açış nutkuna başladı. Nutuk sık sık alkışlarla kesiliyordu. Profesör:

— Üniversiteye yapılan hücumlar yersizdir! diyor, bu yıl Üniversite Fakülteleri en verimli bir liseden daha çok mezun vermiştir. Memlekete beş yüz hekim, üç yüz öğretmen kazandırdık. Millî Eğitim Bakanlığı ile yarıştayız: Bakalım, o mu mektep açmakta bizi geçecek, biz mi muallim yetiştirmekte onu geçeceğiz!.. Hukuk Fakültesi mezunu ise gayet azdır: İstanbul Adalet sarayı yapılıncıya kadar bu usule riayet edeceğiz!

Rektör Sağlam yahut sağlam rektör Üniversitenin bağımsızlığı konusuna da temas etti:

— Son zamanlarda Üniversitenin bağımsızlığı konusunda çok söz söyleniyor. Sorarım size, hangi arkadaş ilmî kanaatini söylemeğe kalktı da hükümet buna engel oldu? İçinizde benim bir ilmî kanaatim var ve şudur, diyen var mı? (Estağfirullah sesleri) Böyle kanaatler sahibi profesörler bulunduğunu kabul etsek bile (reddederiz sesleri) hani eserleri? Çıkıp kanaatini söylemeğe kalkan oldu mu? Allah rızası için söyleyin, fikrinize, düşündüğünüze karışan oluyor mu? (Asla, sesleri). Yazık ki arkadaşlar, sabık bir iki profesörle aramızdan bir kaç kişi bu noktadan tutturarak politika yapmağa kalkışıyorlar..

Sağlam rektör politikanın böyle olmamak gerektiğini, bu hususta Fuat Köprülünün belli başlı bir örnek ve bir ibret dersi teşkil edeceğini uzun uzadıya anlatmış ve gençlere bazı tavsiyelerde bulunmuştur. Bu tavsiyeler arasında bilhassa tifüs mevsiminde saç kestirmek, tıramvaylarda ihtiyarlara yer vermek gibi tamamile tıbbî olanlar alkışlanmıştır.

Sayın dinleyicilerim! Üniversite açılışına dair merasimin üst tarafını anlatmağa lüzum görmüyorum. Uzun bir tatilden sonra birbirine kavuşan kız ve erkek talebe için, merasimin mabadi hakikî bir bayram olmuştur.

Radyodan ayrılanlar!

Oradan ayrıldıktan pek az sonra radyoyu bırakan alaturkacı sanatkârları aradım, kendilerile görüştüm, Ses sanatkârı Mastafa Çağlar:

— Niçin radyodan ayrıldınız? sualine:

— Çağladığım zaman sesim tesisatı bozuyormuş, istifaya davet ettiler, teknik sebeplerden dolayı...

Cevabını verdi.

— Ne yapmak tasavvurundasınız? diye sorduğum bestekâr udî Şerif İçli, içini çekerek mukabele etti:

— Ya bir İstanbul radyosu kurmak, yahut konservatuvara intisap etmek niyetindeyiz..

Tahsin Karakuş'la Bayan Mefharet Yıldırım bir türlü hiddetlerini yenememişlerdi. Tahsin Karakuş:

— Böyle hükmü Karakuş bile vermemiştir, kabahat hep Mesut Cemilde. Zerre kadar babasına çekmemiş, alaturkadan nefret ediyor..

Diyordu. Mefharet Yıldırım ise:

— Gelir gelmez yıldırım süratile bir angajman yaptım. Radyodan ayrılırsak

[Sonu 9 uncu sahifede]

Gazetelerden: Molotof, nutkunda bütün milletlar için sulh istedi

Molotof — Seni seviyorum!..
Sulh — İnanmam yoldaş, inanmam.. Ben fakir bir kızım, senin hoşuna gidecek çeyizlerim yok ki!..

AŞK KILAVUZU

— Perihancığım, şekerim, görüyorsun ki seni çıldırasıya seviyorum.. Uğrunda her fedakârlığı yapmıya hazırım.. Ne olur, artık beni fazla üzme... Güzel dudaklarının arasından «Ben de seni seviyorum!» sözü çıkıversin, ne olur?

Metin, bu sözleri iki aydır, kim bilir kaçıncı defa olarak tekrarlıyordu. O sabah ta yine söylene söylene boğazı kuruduğu için sustu ve elindeki resmi masanın üstüne bıraktı. Kendi kendine düşünmeğe başladı.

— Yahu.. Ben ne beceriksiz, pısırık adamım be.. Sevgilimin resmi karşısında bülbül kesiliyorum da yüz yüze gelince dilsize dönüyorum!...

Bu düşünce ile oturduğu pansiyonun merdivenlerini meyus ve perişan inerek sokağa çıktı. Daireye gitmek üzere tramvaya atladı. Yolda oyalanmak için bir gazete aldı. Gözleri satırları takibediyor, fakat zihni mânayı kavrayamıyordu. Havadislerin başlıklarından maadasına tahammül edemedi. İlânlarda eğlenceli bir şeye tesadüf etmek ümidiyle arka sayfayı çevirdi.. Hayır.. Avunmasına imkân yoktu. Perihanın aşkı bütün benliğine hâkimdi. Tam gazeteyi katlayıp cebine koymak üzere idi ki etrafı çerçeveli küçük bir ilân gözüne çarptı:

«Sevenlere müjde! Sevdiğiniz kadar sevilmek, aşkta muvaffak olmak, mahcupluğunuzu gidermek istiyorsanız bu kitabı mutlaka okuyunuz. Taklitlerinden sakınınız ve adına dikkat ediniz: «Aşk kılavuzu!»

Metinin yüreği birden hop etti:

— Hah, dedi, benim için biçilmiş kaftan!

Sirkecide tramvaydan indi. Yolunun üzerindeki ilk kitapçıdan hemen «Aşk kılavuzu» nu satın aldı. Ankara caddesini koşar adım tırmandı. Daireye gidince kâğıt makasının tek kanadiyle acele acele bitişik yaprakları kesip ayırdı. Sumeni siper alarak şurasından burasından okumaya koyuldu. Gerçekten nefis bir eser.. Perihana karşı olan sevgisinde muvaffak olmak için yüzde yüz kendisine yardım edebilecekti. Şu anda değil iki lira, milyon verse bundan daha mükemmel bir cesaret verici ve yol gösterici bulamazdı.

Kitabın ortalarına doğru olan bir fasılda şu satırlar yazılıydı:

«Sevdiği kıza aşkını bir türlü itiraf edemiyen çekingen ve mahcup delikanlıların vaziyeti şu anda gözümüzün önüne geliyor. Maşukalarının karşısında dilleri tutulur, kalbleri her zamankinden fazla çarpmıya başlar. Sevgiden başka mevzularda birçok lâkırdılar akıllarına gelir de o konuya ait tek söz, tek fikir hatırlıyamazlar. Başbaşa dakikalarca otururlar, yanyana saatlerce dolaşırlar da yine meramlarını ifadeye muktedir olamazlar. Onlara bilhassa tavsıyemiz şudur: Nazariyatı bırakıp tatbikata geçmek, hemen sevgililerini kucaklayıp öpmek... Bu teşebbüs, bin bir tereddüt içinde (ilânı aşk) a kalkışmaktan çok daha kolaydır.»

Metin az kaldı sevincinden olduğu yerde zıplayacaktı. Fakat birden kalemde olduğunu hatırladı ve mümeyyizin yan gözle kendisine bakmakta alduğunu farketti. Hemen kitabı usulca kapayıp çekmeceye koydu. Büyük bir heves ve gayretle çalışmıya koyuldu. Artık «Aşk kılavuzu» nun diğer fasıllarını okumıya bile hacet kalmamıştı.

***

O akşam Perihanla buluşup sinemaya gittiler. On bir buçuğa doğru oradan çıktılar. Metin, bir mahallebicide oturmayı teklif etti. Genç kız:

— Canım hiçbir şey istemiyor, diye cevap verdi, gezide dolaşıp biraz hava alsak daha iyi olur.. Filim mi kötüydü, salon havası mı bozuktu bilmem.. Başım ağrıyor!.

Taksime doğru yürüdüler. Gezi tenha ve loştu. Şuraya buraya serpilmiş kanapelerin üstünde diz dize oturmuş, kulak kulağa fısıldaşan birkaç çiftten başka ortada kimsecikler görünmüyordu. Banklardan birine de onlar oturdular. Metin, Boğazlar meselesinden, dil münakaşalarından, yeni kurulan partiden söz açtı. Perihan, fazla derine gitmeden kısa kısa fikirlerini söylüyordu. Metin, birden sabahleyin aldığı «Aşk klavuzu»kitabını ve orada okuduğu bahsi hatırladı. Şu tenha ve yarı karanlık yerde bile hâlâ genç kıza «Seni seviyorum!» diyecek cüret ve cesareti hissetmiyordu. Onun için nazariyatı bırakarak tatbikata geçmeğe karar verdi. Sol kolunu yavaşça Perihanın omuzlarının üstünden aşırıp birdenbire dirseğini kırdı. Genç kızın başını kendisine doğru çekti. Aylardanberi sonsuz bir ihtirasın yakıp kavurmakta olduğu dudaklarını genç kızın yanaklarına bastırdı. Gözlerini kapadı. O zamana kadar duymadığı ilâhi zevkin verdiği şarhoşlukla bir saniye öyle kaldı. Ansızın kollarının arasında isyankâr bir kıpırdanma olduğunun farkına vardı. Aklını başına toplamağa imkân bulamadan suratına çarpan sinirli bir tokatla daldığı rüyadan uyandı. El yumuk ve yumuşaktı ama, inen darbe oldukça sertti:

— Terbiyesiz, haddini bil, yoksa, şimdi seni polise teslim ederim.

Metin, Perihanı hiç böyle görmemişti. Loşlukta gözlerinin ateşlendiğini, saçlarının dikildiğini sezer gibi olmuştu. Genç kız birden meydana doğru çevrilip dik ve hızlı adımlarla yürümeğe koyulmuştu. Metin, arkasından koştu:

— Affedersin Perihancığım, diye yalvarmaya başladı. Kabahat bende değil.. Yoksa böyle bir küstahlıkta bulunmıyacağımı sen de pek âlâ bilirsin.. Ne zamandan beri birlikte gezip dolaşıyoruz.. Sana böyle bir hareketle değil sözle bile bir tecavüzde bulundum mu?

Genç kızın tecessüsü hiddetine galip gelmişti. Asık ve dargın bir yüzle:

— Peki, dedi, kabahat sen değil de kimde?

Metin bir lâhzalık tereddüt devresi geçirdikten sonra kekeledi:

— Şey.. A.. A.. aşk kı..lavuzunda!..

— Anlıyamadım..

— Canım yeni çıkan bir kitap.. Belki gazetede ilâ-

nını sen de görmüşsündür..

Bol suya boğulmuş bir yangın başlangıcı gibi Perihan ansızın sakinleşti:

— Peki, neymiş?. Aşk kılavuzunda ne varmış ?

—Şey.. Biliyorsun, seninle gezip tozmaktan, konuşup dertleşmekten son derece hoşlanıyorum.. Bu, hiç şüphesiz bir sevgi, bir aşk.. Fakat çok çekingen olduğum için belki darılırsın diye sana kalbimi açamıyordum.. Böyle bir kitap çıktığını öğrenince hemen aldım, okudum.. Fasılların birinde benim gibi dille sevgisini anlatmak cesaretini gösteremiyenlere hareketle meramlarını ifadeye kalkışmaları tavsiye ediliyordu. İşte yanıldım, o öğüde kapıldım.

Metin kumların üzerine diz çökmüş yaşlı gözlerle genç kıza bakıyordu.. Perihan birden kolundan tutup ayağa kaldırdı. Uzaktan akseden elektrik ışığında, Metin, Perihanın gülmemek için kendisini zor tuttuğunu sezdi.

— Beni affettin, değil mi Perihan ?.

Diye sordu. Perihan sesindeki ciddiyeti mümkün olduğu kadar kaybetmemeğe çalışarak cevap verdi:

— Affediyorum.. Fakat bir daha, aldığın kitapları tamam okumak şartiyle..

Gazetelerden : Çöpçülere kısa kollu elbiseler verildi.

Kız — Ülen Memiş, neye yüzüme bakmıyon?..
Çöpçü — Cılbah gollarımdan utanıyom gızı!..

Haydi itiraf edeyim: Aylardanberi cesaretsizliğinden ben de üzüntü duyuyordum. Fakat erkek olmadığım için ilk teşebbüsün senden gelmesini bekliyordum. Gazetelerde ilânı görünce belki işime yarar diye ben de bir «Aşk kılavuzu» aldım ve okudum. Hem de senin gibi üstünkörü değil... Dikkatle!. Sonlara doğru bir fasıl var. Hiç şüphesiz gözünden kaçmış olacak.. Yoksa böyle davranmazdın her halde.. Orada diyor ki: «Ey genç kızlar, mütecaviz erkeklere birden yüz vermeğe gelmez. Zira bu tarzda bir za'fınızdan sizin her karşınıza çıkan tarafından kolayca elde edilebileceğinize hükmederler.. Onun için sizi ansızın öpmeğe ve kucaklamıya kalkışacak olanlara haddini bildirmekte gecikmemek menfaatiniz iktizasındandır!» Anlıyor musun şekerim, «Aşk kılavuzu» unun tavsiyesine uydum.. Eğer yanağın biraz fazla acıdı ise kusura bakma!

* *

İki genç tekrar geri döndüler, kolları birbirlerinin bellerine sarılı, Belediye Bahçesine doğru koyulaşan karanlıklara daldılar.

A. Hidayet Reel

AKBABA RADYOSU

[Baş tarafı 6 ncı sahifede]

açlıktan öleceğiz sandılar galiba..

Diye mendilini didikliyordu. O zamana kadar söze karışmıyan Celâl Tokses, tok bir sesle müdahale etti:

— Sakin olun canım.. neticede Ankara radyosunu şarkılarımızı ve sesimizi yaymak vazifesinden azlettik işte.. Size gelince, sayın gazeteci, şunu ilâve etmek isterim: Burada gördüğünüz beş arkadaş el ele verirsek beş sene sonra İstanbul radyosunu tesis edebiliriz..

— Nasıl olur canım?

— Basit bir hesap meselesi bayım. Ortalama olarak her birimiz gecede yüz lira alsak ki Bayan - Mefharet en aşağı beş yüz alır - ayda on beş bin lira eder. Altmış ayda, yani beş senede dokuz yüz bin lira tutar ki bu bir milyon demektir. Eh, bir milyon liraya da bir radyo istasyonu kurulabilir pek âlâ..

Rakamların belâgati karşısında başım dönmüştü. Bununla beraber kendime hâkim olmağa çalışarak sordum:

— Hemen işe başladınız mı?

— Çoktan, epey ilerlettik bile. Mütemadiyen yeni şarkılar söylüyoruz. Şerif İçli meşhur şiirleri besteliyor, biz de okuyoruz..

— Meselâ ne gibi şiirler?

— Meselâ, Şerif İçli son defa Kitab-i senk-i mezar'ı besteledi. Çakır'ın gazinosunda pek tuttu. Hani bir Süleyman Efendi mi ne varmış, zavallı nasır yüzünden ölmüş, ona yazılan bir ağıt..

— Hatırladım, hatırladım. Orhan Veli'nin.. Ey.. Daha başka?

— Daha başka, Sabiha Sertelin :

Bir bahçeden bir bahçeye
Salla yemeni !
Allı yemeni !

türküsünü besteleyip okuduk.. Okuduk ama, müşteriler hep bir ağızdan bize okumıya başlayınca, nağmeyi değiştirdik !

Radyodan ayrılan sanatkârlar, bana cemile olarak koro halinde bir de şarkı söylediler. Akbaba okuyucuları namına kendilerini dinledim.

— Görünmiyen Adam —

Meğer Sevmek

Tefrika No. 3

Yazan : A. H. Reel

— Hayır, teşekkür ederim, Beyefendi diye cevap verdi, Hüsnü efendi bana kâfi miktarda yol parası verdi.. emanetinizi size teslim ettim ya, müsaade ederseniz gideyim.

Faik bey ilerledi, on lirayı zorla kadının avucuna sıkıştırdı. Kadın yere çömeldi. Mavişi göğsüne bastırıp iki yanağından öptü:

— Kızım artık sen bu beyefendilerin, hanımefendilerin yanında oturacaksın.. onları sakın üzme.. akıllı, uslu ol!

Dedi, gözlerinde peyda olan yaşları güçlükle zaptederek odadan çıktı. Maviş Panama taklidi, kordelâsı çenesinin altından dolanan eski şapkasının geniş kenarlarının teşkil ettiği mâniayı ortadan kaldırmak için başını geriye doğru eğdi ve kadının arkasından hazin ve yeis dolu nazarlarla bakakaldı. Bu gözler insana koyu mavi renkte bir kadife kadar parlak ve yumuşak görünüyordu.

Holde deminden beri aşağı yukarı dolaşan Dürdane hanımefendi de bu aralık Feride ile Kadrinin yanına gelmişti. Son veda sahnesine o da şahidolmuş bulunmasına rağmen kalbinde hafif bir tesir, ruhunda küçük bir burkulma duymamıştı.

Feride, buruşuk elbiseli, çatlak ayakkabılı küçük kızı baştan aşağıya hakaret ve istihza ile süzüyordu.

Dürdane hanımefendi, elleri pantalonunun cebinde, başı önüne eğik düşünmekte olan Faik beye doğru yürüdü:

— Şimdi ne yapacağız?

Diye sordu. Faik bey derin bir dalgınlıktan uyanıyormuş gibi yerinden sıçradı:

— Herhalde münasip bir hal çaresi bulacağız hanımefendi!

Cevabını verdi ve arkasından ilâve etti:

— Şimdilik Katinanın yanına verelim de onunla hem meşgul olsun, hem de onu meşgul etsin.. bilmem siz ne dersiniz..

— Pekâlâ.. bu kız, çok kavruk.. kimse onun on iki yaşında olduğuna inanmaz.

Feride hafif bir kahkaha salıvermek ister gibi bir hareket yaptı:

— Evet teyzeciğim, diye bu mütalâayı tasdik etti, ben de demindenberi sekiz yaşında ya var, ya yok diye düşünüyordum..

Dürdane hanım, zorla yumuşatmak istediği paslı sesile kıza hitabetti:

— Evlâdım, galiba sen çok hastalık çekmişsin..

Maviş dudakları titreyerek cevap verdi:

— Hayır, efendim, hiçbir zaman öyle uzun bir hastalık çekmedim..

— Peki ama, neden büyüyemedin öyle ise?.. Hüsnü efendinin evinde sana bol yemek veriyorlar mıydı, karnın iyice doyuyor mu idi?

— Doyuyordu efendim..

Dürdane hanımefendi omuzlarını silkti:

— Annesi geçen umumî harbin hışmına uğramış zavallılardan olacak her halde.. malûm ya Viyanadaki genç neslin aşağı yukarı yarısından fazlası veremdi.. eh bu da annesine çekerse halimiz harap..

Küçük kız, gözlerinde isyan izleri belirerek:

— Hayır efendim, dedi, benim annem verem değildi.

Faik bey küçüğe, köşedeki iskemlelerden birini göstererek:

— Otur!

Dedi. Sonra başını önüne eğdi, düşünmeğe başladı. Fabrikaya küçük bir memur olarak girmiş, açıkgözlüğü, işgüzarlığı sayesinde çabuk yükselmiş, Dürdane hanımın kocası Salih beyefendi ölünce de müessesenin tek âmiri ve hâkimi mevkiine geçmişti. Lemi bey, hastalıklı, alkolik, zevk ve sefa düşkünü bir adam olduğu için muntazam çalışmaya mânen ve maddeten tahammül edemiyordu. Vakıa, Dürdane hanımefendi becerikli ve cebbar bir insandı ama, ne kadar olsa kadındı. Sık sık (Kazlıçeşme) ye kadar gelerek alım satımla, işçilerle bizzat meşgul olamıyordu. Faik bey, orada her istediğini yapıyor, fabrikanın menfaati ile birlikte kendi çıkarını da düşünmekten geri kalmıyordu, Yirmi seneye yakın bir zamandan beri takibedilen yerli malları koruma hususundaki iktisadî siyasetle talih ve tesadüf te yardım etmiş, müessese gittikçe büyümüş, kazanç artmış, Faik bey de zengin olmuştu. Gitgide onda sade dışarıdaki işlerle değil, Dürdane hanımefendinin ailevî meseleleriyle uğraşmak ta bir zevk, bir kapris haline gelmişti. Fakat, bazan Maviş hâdisesinde olduğu gibi güç bir durumla da karşılaşıyordu. Şimdi, ne yapacak, bu küçük kız hakkında ne karar verecekti?

Dürdane hanımefendi, Faik beyin geçirmekte olduğu tereddüt devresini farketmekte gecikmemiş olmakla beraber birdenbire müdahale etmedi. Bu müşküle onun kendisinden iyi bir hal çaresi bulacağına emindi. Torununa dönerek:

— Kadri, yavrum, dedi, birkaç arkadaşını çağırmak istediğini bana söylemiştin. Bu daveti ne zaman yapacaksın?

Delikanlı, kendisiyle pek tatlı konuşmağa çalışan büyük annesinin bu şekilde sinirli halini saklamak gayretinde bulunduğuna hükmetmekte gecikmemişti. Onun için o, daha yumuşak ve uysal cevap verdi:

— Ehemmiyeti yok büyük anneciğim, yarın, öbür gün ne zaman olsa olur..

Feride, hanımefendinin o andaki ruhî durumunu tahlile pek ehemmiyet vermediği için rastgele söze karıştı:

— Bu davetin mümkün olduğu kadar erken yapılmasını isterim teyzeciğim. Misafirlere öyle sürprizler hazırladım ki hepsi şaşıp kalacaklar.. bu arada kısa bir döpiyes te oynatmak istiyordum.. Fakat o parçadaki küçük kızın rolünü yapacak çocuğun kim olacağını bir türlü kestirememiştim.. ne iyi tesadüf oldu da Maviş ortaya çıktı. Fakat ne tuhaf isim.. bu adı da ona kim takmış..

Dürdane hanımefendi, âsabiliğini gevezelikle hafifletmeğe çalıştı:

— Annesi.. dedi, Neşet, tabiatiyle Türkçe bilmeyen kadına böyle bir iki acayip kelime öğretmiş.. o da zahir, kızının gözlerinin maviliğini kastederek kızcağıza böyle bir isim vermiş.. İstanbula geldiği zaman Faik beye bir başka ad koymasını söylemiştim ama, pek taraftar görünmedi. Sonra ben de onun fikrini muvafık buldum. Çünkü, doğrusunu istersen, onu ben ailemizin hakikî efradından biri saymıyorum.. ama, bu işte zavallıcığın kabahati olmadığı için de biraz acıyorum. Çaresiz yedirip içirip giydireceğiz.. belki de tahsilini tamamlatacağız.. zaten dadısının yanında iken Allah razı olsun Hüsnü efendi onu cahil bırakmamış. Evvelâ kendisi evde okutmuş.. sonra civardaki ilkmektebe göndermiş.. ileride haysiyetimiz, şerefimizle mütenasip bir şahsiyet sahibi olursa himaye etmekte devam ederiz.. yoo..ok, annesine benzerse tabiî hiç bir işine karışmayız.. bildiği gibi hareket etmekte serbest kalır.. bizden günah gider. Kendi düşen ağlamaz!

Dürdane hanımefendi, bu sözleri hiç te alçak bir sesle söylemediği için her kelimesini Maviş ile Faik bey de pekâlâ işitiyordu. Kadri, büyük annesinin içini dökerekten biraz sükûn bulduğuna kanaat getirdiği için işi lâtifeye dökmekten çekinmedi:

— Merak etmeyiniz, dedi, büyüyünce güzel bir kız olacağa benziyor.. bizim yardımımıza hacet kalmadan koca da bulur, bir mevki sahibi de olur sanırım..

Feride kıskançlık duygularını saklamaya lüzum görmiyerekten ters ters söylendi:

Yavrunun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen

FASFOTİN NECATİ

Yedir

Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını minimini-lere mutlaka yediriniz. Taklitlerinden sakınınız.

Necati ismine dikkat

Bahçekapı: SALİH NECATİ

7000 SENE EVVEL

Meşhur âlimlerden Dr. Huber, biranın tarihi hakkında yazdığı bir eserde, milâttan 5-6000 sene kadar evvel başlıyan Keldani medeniyetinde biranın büyük bir yeri olduğunu söylemektedir. Bazan yalnız arpadan, bazan da arpa ve baharattan imal edilen biranın kadınlar ve işçiler tarafından çok içildiğini yine bu âlim anlatmaktadır. Yapılan bir hafriyatta bulunan on mezarın, bira imalâtını gösteren kabartmalarla tezyin edildiği ve kabartmalar yanyana getirilince imalâtın bariz bir surette görüldüğü de aynı âlim tarafından nakledilmektedir.

BUGÜN İÇİLEN BİRANIN 7000 SENELİK MAZİSİ VARDIR

Bira besler, serinletir, neşe verir.

Sahibi ve neşriyat müdürü: Yusuf Ziya ORTAÇ

Basıldığı Yer İbrahim Horoz Basımevi

PARFÜM SOLID MODERN ÇİÇEK-ZİP ESANSLARIN HÜLÂSASIDIR. KOKULARI SABİTTİR PARFÜMERİ DÜKÂNLARINDAN ARAYINIZ

AKBABA

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR, SİYASİ MİZAH MECMUASI

İDAREHANE

İstanbul, Ankara caddesi, No. 47

Telefon: 22129

ABONE

Türkiyenin her tarafı için: Seneliği 1000, altı aylığı 500, üç aylığı 250 kuruş.

Yabancı memleketlere: Seneliği 2000, altı aylığı 1000, üç aylığı 500 kuruş.

15 Kasım, 1945 Perşembe

Sayı: 86

20 Kuruş

Kış Güneşi!

Kışın da öyle günler olur ki, bulutların arasından sıyrılan güneş, altın ışıklarıyle etrafı bir bahar sevincine kavuşturur.

Her ayın 7 nci günü, böyle mesut bir bahar günü sayılır: MİLLİ PİYANGO, binlerce vatandaşın hayatını aydınlatmaktadır!

DOKTOR

FAHRİ CELÂL

Sinir, kekemelik ve söyleme kusurları tedavisi

Cağaloğlu, No. 21

Telefon: 20785

Fransada Basın Rezaletleri

Pierre Lazareff'ten Türkçeye çeviren:

ŞEVKET RADO

ÜNİVERSİTE KİTABEVİ

250 Kuruş

BU GARİP DEĞİŞİKLİK

YALNIZ 7 GÜNDE

Bayan D. Bramamalle Fotoğrafları

Bu, İnanılmaz gibi görünüyor. fakat, BİZZAT TECRÜBE EDİNİZ.

Ancak bir hafta zarfında buruşukluklarından kurtulmuş ve bir çok seneler gençleşmiş binlerce kadın hayrandırlar Cildi kendi tabii ve kıymetli - BİOCEL - gençlik unsuru ile besleyiniz, cild serian tazeleşir ve gençleşir «BİOCEL», bütün dünyada tanınmış Viyana Üniversitesi profesörü Dr Stejskal'in şayanı hayret keşfidir. Şimdi, pembe renkteki Tokalon kremi terkibinde BİOCEL vardır Onu her akşam yatmazdan evvel tatbik ediniz. Siz uyurken cildinizi besler ve gençleştirir Gündüzler için de beyaz renkteki Tokalon kremini kullanınız Siyah noktaları eritir açık mesameleri sıklaştırır ve bir kaç gün zarfında en donuk ve sert bir cildi yumuşatıp heyecanlatıp kadife gibi yumuşatır.

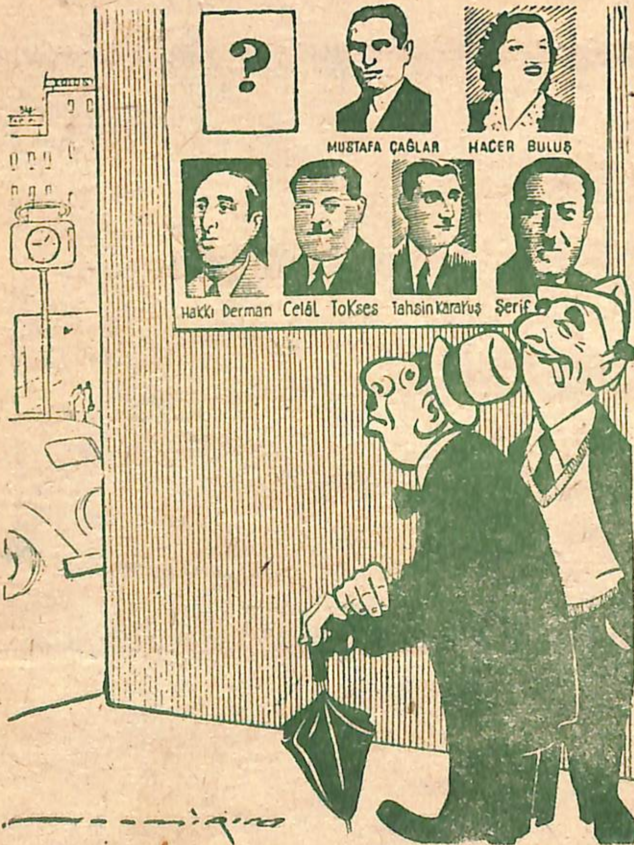
Dünya Karikatürleri

— Üst kattaki adam, karısına hep: "Elmasım„ diye sesleniyor...
— Elbet, o kuyumcu.. Ben de kunduracıyım... İstersen sana "Pabucum! diye sesleneyim!..

Aç Avrupada:
— Et yok mu?..
— Bitti... Biraz evvel gelseydiniz, nefsî bir kedi haşlaması vardı!..

HAFTANIN SEÇME KARİKATÜRLERİ

— Ankara radyosunun bütün sanatkârları burada... Yalnız baştaki istifhamı ne diye koymuşlar?..
— Harhalde kalan sanatkârlarla pazarlık henüz bitmemiş olacak!..
— *Şaka* —

Bulgaristanda serbest seçim!.
Bulgar — Herkes, Demokrasiyi kalbinde taşıyor, biz başımızda taşıyoruz!
— *Yeni Sabah* —